

Брюксел, 29 ноември 2024 г.
(OR. en)

16127/24

Междуетноститутуционално досие:
2023/0436(COD)

TRANS 510
CODEC 2207

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
№ предх. док.:	15766/24 + COR1
№ док. Ком.:	16307/23 + ADD1
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правата на пътниците в контекста на мултимодалните пътувания — Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 29 ноември 2023 г. Комисията представи на Съвета и на Европейския парламент предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правата на пътниците в контекста на мултимодалните пътувания. Предложението беше представено като част от пакет за преодоляване на пропуските в настоящата регулаторна уредба за правата на пътниците, заедно с предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕО) № 261/2004, (ЕО) № 1107/2006, (ЕС) № 1177/20, (ЕС) № 181/2011 и (ЕС) 2021/782 по отношение на контрола по прилагането на правата на пътниците в Съюза.

2. Предложението за мултимодалните пътувания има за цел да установи правна рамка за определяне на съответните задължения и отговорности на различните доставчици на пътнически услуги, участващи в мултимодално пътуване. Проектът за регламент предвижда:
- забрана на дискриминацията между пътниците по отношение на условията за превоз и предоставянето на билети;
 - задължение за предоставяне на пътниците на минимална и точна информация в достъпен формат и своевременно;
 - защита на правата на пътниците в случай на нерегулярност, по-специално в контекста на изпусната връзка между различни видове транспорт по време на мултимодално пътуване; и
 - недопускане на дискриминация спрямо лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност и оказване на помощ за тях.
3. Предложението има за цел да допълни вече съществуващите правила на секторното законодателство на Съюза в областта на правата на пътниците¹, като гарантира, че пътниците се ползват със сходно равнище на защита, когато сменят различни видове транспорт в рамките на едно пътуване.
4. Правното основание на проекта за регламент са член 91, параграф 1 и член 100, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

¹ За целите на настоящия регламент секторното законодателство на Съюза в областта на правата на пътниците означава според случая Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, 17.2.2004 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj>). Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>). Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1177/oj>). Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/181/oj>); и Регламент (ЕС) 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (преработен текст) (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/782/oj>).

II. РАБОТА В ДРУГИТЕ ИНСТИТУЦИИ

5. В Европейския парламент водещата комисия, отговаряща за предложението, е комисията по транспорт и туризъм (TRAN). Г-н Jens GIESEKE (EPP, DE) е назначен за докладчик. Очаква се решението на комисията по предложението.
6. Европейският икономически и социален комитет даде становището си на 30 март 2024 г.² Европейският комитет на регионите реши да не представя становище по предложението.

III. РАБОТА В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА И НЕГОВИТЕ ПОДГОТВИТЕЛНИ ОРГАНИ

7. Двете предложения — за мултимодалните пътувания и за контрола по прилагането — бяха представени на работна група „Транспорт – интермодални въпроси и мрежи“ на 12 януари 2024 г. Предложението за мултимодалните пътувания беше подробно обсъдено по време на белгийското председателство, което приключи разглеждането с доклад за напредъка³, представен на заседанието на Съвета от 12 юни 2024 г. Унгарското председателство продължи обсъждането, като последната работна група се проведе на 12 ноември 2024 г.
8. Делегациите се съгласиха, че правата на пътниците, по-специално на най-уязвимите, трябва да бъдат защитени и в контекста на мултимодалните пътувания, като същевременно следва да се избягва потенциалната бюрокрация и административна тежест за такъв зараждащ се пазар. Те изтъкнаха предизвикателствата при създаването на единна и съгласувана рамка за мултимодални пътувания, при която разпоредбите за различните видове транспорт предоставят на пътниците различни нива на права. Те подчертаха също, че е важно да се гарантира възможността за контрол върху прилагането на новите разпоредби, тяхната осъществимост и защитата от измами.

² ОВ С, C/2024/3382, 31.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

³ Документ 10924/24 + COR1.

9. Въз основа на бележките на делегациите обхватът на регламента беше преформулиран с цел по-голяма яснота на текста, така че превозвачите и посредниците да могат по-добре да установят своите задължения, а пътниците — правата си:
- а) Приложното поле според окончателния компромисен текст включва само единичните билети за мултимодален превоз и комбинираните билети за мултимодален превоз. **Отделните билети за мултимодален превоз бяха изключени** от обхвата, като се има предвид невъзможността операторите да знаят, че имат задължения, в случай на отделна покупка.
 - б) В компромисния текст ясно се определят условията, на които пътуването трябва да отговаря, за да попада в приложното поле, по-специално в контекста на националните изключения, приложими към секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците.
 - в) Тъй като регулаторните пропуски следва да бъдат отстранени въз основа на съществуващите структури и отговорности, в компромисния текст задълженията на управителите на **мултимодални пътнически центрове** са прехвърлени на управителите на големи терминали. С компромисния текст се въвежда праг за съответните терминали и задължение управителите на терминали да си сътрудничат.
 - г) За да се избегне прекомерната сложност на успоредното прилагане на разпоредбите на този регламент и на **Директивата за пакетните туристически пътувания**⁴, председателството предлага билетите за мултимодален превоз, които са част от пакет, да бъдат изключени от обхвата на регламента.
10. Освен промените в обхвата на регламента, бяха предложени няколко други промени в предложението на Комисията, насочени, от една страна, към изясняване на разпоредбите, а от друга — към намаляване на административната тежест. Редът на някои (части от) членове беше променен, за да стане текстът по-лесен за четене. Председателството се опита също така да запази съгласуваността между това предложение и предложението относно контрола върху упражняването на правата на пътниците в Съюза.

⁴ Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 90/314/ЕИО на Съвета (ОВ L 326, 11.12.2015 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).

11. Необходимо е да бъдат отбелязани следните промени в първоначалното предложение на Комисията:

- а) Като се има предвид, че с предложението се въвеждат значителни задължения за операторите, участващи в мултимодални пътувания, извършвани с **единичен билет за мултимодален превоз**, понятието „единичен билет за мултимодален транспорт“ беше изяснено, за да се уточни, че превозвачите, извършващи последователни услуги за превоз, които съставляват мултимодалното пътуване, следва да сключат помежду си споразумение за предоставяне на тези услуги за превоз като част от мултимодално пътуване.
- б) Беше изяснена **връзката с други правни актове на Съюза**, включително секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците.
- в) **Обработването на лични данни** беше изяснено, за да се изпълнят правните изисквания.
- г) **Възстановяването на пълната стойност на билета**, резервиран чрез посредник, беше пояснено, за да се отрази по-добре съдебната практика, по-специално по отношение на таксите за посреднически услуги.
- д) В случая на **общия формуляр за възстановяване на разходите и за обезщетение**, в компромисния текст се предлага да се изясни и опрости процедурата за подаване на искания за възстановяване на разходите и за обезщетение. Езиковият режим за подаване на формулярите беше опростен, за да се намали административната тежест за превозвачите и посредниците, от една страна, и да се улесни процедурата за пътниците, от друга страна.
- е) За да се гарантира високо **качество на услугите за лицата с увреждания или лицата с намалена подвижност**, беше въведено задължение превозвачите и управителите на терминали да установят стандарти за качество по отношение на изискванията за информация и достъп и да следят за тяхното изпълнение.
- ж) **Отговорността на управителите на терминали и превозвачите, оказващи помощ на лица с увреждания или на лица с намалена подвижност**, беше изяснена с цел спазване на правото на Съюза, от една страна, и на международните конвенции, по които Съюзът е страна, от друга страна.

- з) Що се отнася до общите **стандарти за качество на услугите**, няколко делегации биха искали първо да се направи оценка на прилагането на съществуващите изисквания в Регламент (ЕС) 2021/782, преди те да бъдат разширени, така че да обхванат и други сектори.
- и) Делегациите изразиха съгласие, че е важно да се гарантира ефективен контрол върху спазването на правата на пътниците в Съюза. За да се избегне прекомерната административна тежест за националните правоприлагащи органи (НПО) и за да се запази тяхната независимост, бяха заличени разпоредбите относно **основан на риска подход към мониторинга на спазването на правата на пътниците и относно сътрудничеството между държавите членки и Комисията**.
- й) За да се улесни мониторингът от страна на НПО на спазването на задълженията на посредниците по силата на Регламент (ЕО) № 261/2004, **посредниците от трети държави** ще имат задължението да определят свой представител.
12. На последното заседание на работната група делегациите приветстваха постигнатия напредък и голямо мнозинство от тях сче, че е възможно да се подготви общ подход през декември.
13. Комитетът на постоянните представители одобри компромисния текст на 27 ноември 2024 г. при подготовката на Съвета. Компромисният текст, представен в приложението към настоящата бележка, отразява едно допълнително изменение, внесено по време на заседанието на Комитета на постоянните представители, по отношение на позоваването на случайните автобусни превози в член 2, параграф 1, буква б). Като цяло текстът получи подкрепата на голямо мнозинство от делегациите.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

14. Във връзка с посоченото по-горе Съветът (Транспорт, телекомуникации и енергетика) се приканва, на заседанието си на 5 декември 2024 г., да постигне съгласие по общ подход по компромисния текст, приложен към настоящия доклад.
-

2023/0436 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно правата на пътниците в контекста на мултимодалните пътувания

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално
член 91, параграф 1 и член 100, параграф 2 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
след консултация с Комитета на регионите,
в съответствие с обикновената законодателна процедура,
като имат предвид, че:

¹ ОВ С, C/2024/3382, 31.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

- (1) Защитата на правата на пътниците, пътуващи по въздух, море и вътрешни водни пътища, с автобусен и железопътен транспорт, когато плановете им за пътуване са нарушени поради големи закъснения и отмяна на превози, беше значително подобрена от секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците, по-специално регламенти (ЕО) № 261/2004², (ЕО) № 1107/2006³, (ЕС) № 1177/2010⁴, (ЕС) № 181/2011⁵ и (ЕС) 2021/782⁶ на Европейския парламент и на Съвета.
- (2) Прилагането на правата, установени и защитени по силата на тези регламенти, обаче разкри недостатъци по отношение на пътниците, които извършват или възнамеряват да извършат пътуване, включващо съчетаване на различни видове транспорт, което възпрепятства реализирането на пълния потенциал на правата на пътниците.
- (3) В рамките на общата транспортна политика е важно да се гарантират правата на пътниците, които сменят вида на транспорта, за да се подпомогне развитието на мултимодалните пътувания и да се подобри изборът на пътниците по отношение на възможностите за пътуване.

² Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, 17.2.2004 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj>).

³ Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>).

⁴ Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1177/oj>).

⁵ Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/181/oj>).

⁶ Регламент (ЕС) 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (преработен текст) (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/782/oj>).

- (4) Поради това стандартите на Съюза за защита, установени с регламенти (ЕО) № 261/2004, (ЕО) № 1107/2006, (ЕС) 1177/2010, (ЕС) № 181/2011 и (ЕС) 2021/782 за пътуващите с един вид транспорт, следва да бъдат разширени, за да обхванат правата на пътниците, които сменят вида на транспорта, и да гарантират, че предприятията, които участват в мултимодално пътуване, действат съгласно хармонизирани правила.
- (5) Следва да се осигури правна защита на пътниците, които извършват мултимодални пътувания, когато няма специално секторно законодателство на Съюза.
- (6) Правата на пътниците, които извършват мултимодални пътувания, установени в настоящия регламент, следва да допълват защитата, с която същите тези пътници вече се ползват съгласно съществуващото законодателство на Съюза относно правата на пътниците. Следователно настоящият регламент не следва да засяга правата и задълженията, произтичащи от това законодателство.
- (6а) Билетите за целите на мултимодално пътуване следва да попадат в обхвата на определението за „единичен билет за мултимодален превоз“, когато превозвачите, предлагащи такива билети, са сключили помежду си споразумение за предлагане на последователни услуги за превоз като част от такова пътуване, дори ако всеки превозвач има и отделни условия за превоз в допълнение към такова споразумение.
- (7) Настоящият регламент не следва да се прилага за единични билети за мултимодален превоз, когато те са част от пакет и възниква право на възстановяване на разходи съгласно Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета⁷. С оглед на защитата на пътниците, предвидена в посочената директива, настоящият регламент не следва да се прилага и за комбинирани билети за мултимодален превоз, когато те са комбинирани от организатор като част от пакет.

⁷ Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 90/314/ЕИО на Съвета (ОВ L 326, 11.12.2015 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).

- (8) Държавите членки следва да забранят дискриминацията въз основа на гражданството на пътника или мястото на установяване в рамките на Съюза на превозвача или посредника, когато превозвачите или посредниците предлагат на обществеността договорни условия и тарифи за мултимодални пътувания. Не следва да се забраняват социални тарифи, при условие че такива мерки са пропорционални и не зависят от гражданството на засегнатия пътник. Предвид развитието на онлайн платформите за продажба на билети за превоз на пътници държавите членки следва да обърнат специално внимание на това да се гарантира недопускането на дискриминация въз основа на гражданството на пътника или на мястото на установяване на превозвача или посредника в рамките на Съюза при осъществяването на достъп до онлайн интерфейси или закупуване на билети. Освен това независимо от начина на закупуване на определен вид билет, равнището на защита на пътника следва да бъде едно и също.
- (9) Държавите членки следва да гарантират, че превозвачите и посредниците, които предлагат договори за превоз за целите на мултимодално пътуване, информират пътника за вида на билета или билетите, свързани с това пътуване, и за съответните му права, по-специално по отношение на изпуснати връзки. По-специално превозвачите и посредниците, предлагащи различни видове билети или билети за мултимодални пътувания, които не попадат в общия обхват на настоящия регламент, следва да информират пътниците, че тези билети не дават на притежателя им никакви права съгласно настоящия регламент, без да се засяга правото им да бъдат информирани за общите условия, приложими за тези билети, и за правата и задълженията, приложими съгласно съответното секторно законодателство на Съюза относно правата на пътниците.

- (10) Достъпът до информация за пътуването, включително до данни в реално време, улеснява мултимодалните пътувания и предоставя на пътниците по-широк спектър от възможности за пътуване. Във връзка с това в Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 на Комисията⁸ се определя достъпността на информацията за пътувания и за трафик посредством националните точки за достъп. За да се избегне излишна тежест за превозвачите, които предлагат единични билети за мултимодален превоз, те следва да могат да спазват разпоредбите на настоящия регламент за предоставяне на информация за пътуванията на други превозвачи и посредници, продаващи техните услуги, доколкото те предоставят тези данни на такива национални точки за достъп.
- (11) [...]
- (11a) Точността на услугите за превоз е важна за безпроблемното осъществяване на мултимодални пътувания, но не следва да има предимство пред безопасността на тези услуги и на другите ползватели на транспортната инфраструктура. Особено в случая на автобусния транспорт, при който услугите за превоз използват пътищата наред с много други участници в пътното движение и са засегнати от мерки, свързани със строителни дейности или с движението по пътищата, които винаги могат да доведат до закъснения (например поради произшествия, задръствания, наличие на строителни площадки, затваряне на пътища и/или обходни маршрути), следва да се обърне специално внимание на спазването на правилата за движение по пътищата, на времето за управление и периодите на почивка, предвидени от закона.
- (12) Пътниците, които са закупили единичен билет за мултимодален превоз и са изпуснали връзка поради закъснение или отмяна на предходна услуга, включена в този билет, следва да могат да получат или възстановяване на стойността на билетите, или премаршрутиране при задоволителни условия, и за тях следва да се положат съответни грижи, докато чакат по-късна връзка.

⁸ Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 на Комисията от 31 май 2017 г. за допълване на Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето в целия ЕС на информационни услуги за мултимодални пътувания (ОВ L 272, 21.10.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1926/oj).

- (12a) В случаите, когато се налага допълнителен престой поради метеорологични условия, застрашаващи безопасното осъществяване на услугата за превоз, или поради извънредни обстоятелства, които не са могли да бъдат избегнати, дори да са били предприети всички разумни мерки, на превозвача следва да се разреши да ограничи продължителността на настаняването. В съответствие с общоприетите принципи превозвачите следва да носят тежестта на доказване, че престоят е бил необходим поради метеорологични условия или извънредни обстоятелства.
- (13) Когато единичен билет за мултимодален превоз е резервиран чрез посредник, посредникът следва да информира пътника за процеса на възстановяване на разходите. За тази цел договорният превозвач следва да посочи публично дали си сътрудничи с посредници при обработката на възстановяванията на разходи и ако случаят е такъв, с кои посредници го прави; съставянето на отрицателен списък на посредниците, с които договорният превозвач решава да не си сътрудничи, също следва да се разглежда като изпълнение на това задължение.
- (14) Точната информация по отношение на услугата за мултимодален превоз е от съществено значение и когато пътниците купуват билети от посредници. Когато посредниците или превозвачите продават отделни билети за различни услуги за превоз в пакет под формата на комбиниран билет за мултимодален превоз, те следва да информират пътника по ясен начин, че тези билети не предлагат същото равнище на защита като единичните билети за мултимодален превоз и че те не са издадени като единични билети за мултимодален превоз от превозвача или превозвачите, предоставящи услугата. Когато посредниците или превозвачите, продали комбинирания билет за мултимодален превоз, не спазват това изискване, тяхната отговорност следва да включва възстановяване на пълната стойност на билета при същите условия, които биха се прилагали за единичния билет за мултимодален превоз.
- (14a) Процедурите за възстановяване на разходи следва да бъдат недискриминационни и леснодостъпни. За да се улеснят пътниците при искане за възстановяване на разходи в съответствие с настоящия регламент, следва да се изготви формуляр за такива искания, валиден в целия Съюз. Пътниците следва да имат възможност да подадат исканията си, като използват такъв формуляр. Подаването на искания за възстановяване на разходи по електронен път се превърна в широко разпространена практика, но пътниците следва да имат достатъчно възможности да подават искания по начини, различни от тези по електронен път, и техните проблеми следва да бъдат ефективно разглеждани по канал, различен от електронния, например по телефона или по пощата.

- (15) Предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, влязла в сила за Съюза на 22 януари 2011 г., и с цел да се предоставят на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност възможности за мултимодално пътуване, сравними с тези на останалите граждани, следва да бъдат установени правила за недопускане на дискриминация и за оказване на помощ по време на мултимодалното им пътуване. По-конкретно специално внимание следва да се обърне на предоставянето на информация на лица с увреждания и лица с намалена подвижност относно достъпността на услугите за превоз, условията за достъп до превозните средства и до различните съоръжения при смяна на вида на транспорта. Ако информацията за лица с увреждания и лица с намалена подвижност се предоставя в достъпни формати, тя следва да се предоставя в съответствие с приложимото законодателство, като например изискванията за достъпност, посочени в приложение I към Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета⁹. С оглед на ползите по отношение на сигурността, удобството и достъпността държавите членки следва да насърчават използването на европейски портфейли за цифрова самоличност за установяване на самоличността и автентичността в мултимодални транспортни сценарии, особено в помощ на уязвими лица или лица с увреждания.
- (15a) По отношение на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност следва да се обърне специално внимание на това да се гарантира, че те могат да се прехвърлят от едно транспортно средство на друго. Превозвачите и когато е приложимо, управителите на терминали следва да оказват съдействие, така че лицето да може да ползва услугите за превоз с прекачване, за които има резервация като част от единичния билет за мултимодален превоз. Последващо съдействие следва да се оказва в съответствие със секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците.
- (15б) Правилата за достъп за превоза на лица с увреждания и за превоза на лица с намалена подвижност следва да се установят с активното участие на представителни организации на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност и, когато е приложимо, на представители на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност. С тези представители следва да бъдат проведени консултации относно съдържанието на правилата за достъп и те следва да могат да дадат своето мнение относно тези правила.

⁹ Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

- (16) За да се улесни достъпът до мултимодални пътнически услуги за лица с увреждания и лица с намалена подвижност, държавите членки биха могли да изискват от превозвачите и управителите на терминали да създадат единни звена за контакт, които да координират информацията и съдействието.
- (17) [...]
- (17a) Управителите на терминали и превозвачите, оказващи съдействие на лица с увреждания и лица с намалена подвижност да се прехвърлят от една услуга за превоз към услуга за превоз с прекачване в рамките на единичен билет за мултимодален превоз, следва да носят отговорност, ако причинят загуба или повреда на оборудване за придвижване, включително инвалидни колички и помощни средства, или причинят загуба или нараняване на признати кучета придружители, използвани от лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, в периода, в който те отговарят за оказването на съдействие на въпросните лица. По отношение на превозвачите, тъй като условията за такава отговорност за някои видове транспорт, по-специално въздушен и морски, се уреждат от международни конвенции, по които Съюзът е страна, по-специално от Конвенцията за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз (Конвенцията от Монреал), сключена с Решение № 2001/539/ЕО на Съвета¹⁰, и Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г., изменена с Протокола от 2002 г., към които Съюзът се присъедини с решения 2012/22/ЕС¹¹ и 2012/23/ЕС¹² на Съвета, следва да се направи позоваване на секторното законодателство на Съюза, приложимо към съответния вид транспорт, в което се определят специфични правила и, когато е приложимо, тези конвенции се въвеждат в правото на Съюза.
- (18) [...]

¹⁰ Решение 2001/539/ЕО на Съвета от 5 април 2001 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз (Конвенцията от Монреал) (ОВ L 194, 18.7.2001 г., стр. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/539/oj>).

¹¹ Решение 2012/22/ЕС на Съвета от 12 декември 2011 г. относно присъединяването на Европейския съюз към Протокола от 2002 г. към Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г., с изключение на членове 10 и 11 от него (ОВ L 8, 12.1.2012 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/22/oj>).

¹² Решение на Съвета № 2012/23/ЕС от 12 декември 2011 г. относно присъединяването на Европейския съюз към Протокола от 2002 г. към Атинската конвенция относно превоза на пътници и личния им багаж по море от 1974 г., по отношение на членове 10 и 11 от него (ОВ L 8, 12.1.2012 г., стр. 13, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/23\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/23(1)/oj)).

- (19) Настоящият регламент следва да не засяга правото на пътниците да подават жалба до национален орган или да търсят правна защита в съответствие с националното право и международните конвенции, когато е приложимо, включително да търсят обезщетение за вреди. Настоящият регламент също така не засяга правото на превозвачите, посредниците и управителите на терминали да търсят правна защита един от друг или от трети страни, по-специално искове, свързани с договорна или извъндоговорна отговорност, в съответствие с националното право.
- (20) С цел поддържане на високо равнище на защита на потребителите в мултимодалния превоз от държавите членки следва да се изиска да определят национални правоприлагащи органи, които да наблюдават отблизо прилагането на настоящия регламент и да налагат спазването му на национално равнище. Тези органи следва да са в състояние да предприемат разнообразни правоприлагащи мерки. Пътниците следва да имат възможност да подават жалби до тези органи или до всеки друг орган, определен от държава членка за тази цел, относно предполагаеми нарушения на регламента. Следва да се отбележи, че държавите членки може да изберат да определят национален правоприлагащ орган, който е определен и за орган за контрол по прилагането на други правила на Съюза относно правата на пътниците.

- (21) Прилагането на настоящия регламент ще включва обработването на лични данни, включително данните за контакт на пътниците, по-специално с цел да се предостави информация на пътниците, да се отправят искания за предоставяне на помощ, възстановяване на разходи и премаршрутиране и да се разглеждат жалбите на пътниците. Обработването на лични данни съгласно настоящия регламент от превозвачи, посредници и управители на терминали следва да се извършва в съответствие с правото на Съюза относно защитата на личните данни, по-специално Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹³, за целите и продължителността, определени в настоящия регламент. На превозвачите, посредниците и управителите на терминали следва да бъде разрешено да съхраняват за не повече от 72 часа след приключване на пътуването данните за контакт на пътниците, събрани с цел изпълнение на задължението им по отношение на информацията за пътуването на пътниците. Съхраняването на такива лични данни за 72 часа може да е необходимо по-специално, за да се даде възможност на тези превозвачи да информират пътниците след приключване на пътуването в случай на инцидент, възникнал по време на пътуването, като например отмяна, отказан достъп на борда, изпусната връзка или закъснение.
- В случай на нерегулярност на пътуването или отмяна на пътуването, или информация за правата на пътниците, свързани с комбиниран билет за мултимодален превоз, които впоследствие биха могли да доведат по-специално до искания за възстановяване на разходи и жалби, може да е необходим по-дълъг срок на съхранение, за да се даде възможност на превозвачите, посредниците и управителите на терминали да изпълнят задълженията си съгласно настоящия регламент по отношение на предоставянето на помощ, възстановяването на разходи и премаршрутирането, както и разглеждането на жалбите. Всяко обработване на лични данни следва да се извършва в съответствие с член 5, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

¹³ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (*ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

Всяко обработване на лични данни на пътниците, включително съхраняването на такива данни от превозвачи, посредници и управители на терминали, за цели, различни от целта, за която личните данни са били първоначално събрани съгласно настоящия регламент, следва да се извършва в съответствие с член 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/679. Превозвачите, посредниците и управителите на терминали могат да използват личните данни на пътниците или да съхраняват тези данни за по-дълъг период от срока на съхранение, предвиден в настоящия регламент, и за други цели, когато обработването се основава на други разпоредби на правото на Съюза или на националното право. Те могат да включват обработване за целите на разрешаването на спорове, включително съдебно производство, във връзка с прилагането на настоящия регламент.

Освен това настоящият регламент не засяга обработването на лични данни въз основа на правото на Съюза или националното право, което представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество за гарантиране на целите, посочени в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679. По-специално то не засяга обработването на лични данни въз основа на Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴ и Регламент (ЕО) № 2111/2005 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵ или на националното право в съответствие с член 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/679 или на приложимото право на Съюза в областта на авиационната безопасност и сигурност.

Следва също така да се отбележи, че задълженията за предоставяне на информация на пътниците относно техните права не засягат задължението на администратора на лични данни да предоставя информация на субекта на данните съгласно членове 12, 13 и 14 от Регламент (ЕС) 2016/679.

(22) [...]

¹⁴ Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj>).

¹⁵ Регламент (ЕО) № 2111/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2005 г. за създаване на списък на Общността на въздушните превозвачи, предмет на оперативна забрана в границите на Общността, и за информиране на пътниците на въздушния транспорт за самоличността на опериращите въздушни превозвачи и за отмяна на член 9 от Директива 2004/36/ЕО (ОВ L 344, 27.12.2005 г., стр. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj>).

- (23) Държавите членки следва да предвидят санкции за нарушаване на настоящия регламент и да осигурят прилагането на тези санкции. Санкциите следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (24) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно развитието на пазара на Съюза за мултимодален превоз на пътници и установяването на правата на пътниците в контекста на мултимодалните пътувания, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (25) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶. За приемането на общи формуляри за искания за възстановяване на разходи и обезщетения, както и на типови доклади за дейността, следва да се използва процедурата по разглеждане.
- (26) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 21, 26, 38 и 47, отнасящи се съответно до забраната на всякаква форма на дискриминация, интеграцията на лицата с увреждания, гарантирането на високо равнище на защита на потребителите и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес. Настоящият регламент трябва да се прилага от съдилищата на държавите членки при зачитане на тези права и принципи.

¹⁶ Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (27) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷ и прие своето становище на 24 януари 2024 г.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹⁷ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се уреждат правилата, приложими за мултимодалния превоз, по отношение на следното:

- а) недопускане на дискриминация между пътниците по отношение на условията за превоз и предоставянето на билети;
- б) информиране на пътниците;
- в) права на пътниците в случай на нерегулярност, по-специално в контекста на изпуснатата връзка между различни видове транспорт;
- г) недопускане на дискриминация спрямо лица с увреждания и лица с намалена подвижност и помощта за тях;
- д) [...]
- е) разглеждане на жалби;
- ж) общи правила за контрол по прилагането;
- з) санкции.

Приложно поле

1. Без да се засягат параграф 1б от настоящия член и член 2а, параграф 4, настоящият регламент се прилага за мултимодални пътувания, предлагани от превозвачи или посредници на пътниците под формата на единични или комбинирани билети за мултимодален превоз, когато са изпълнени следните условия:
- а) пътуването се състои от услуги за превоз, всяка от които попада в обхвата на секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците, посочено във втора алинея от настоящия параграф, и нито една от които не е обхваната от изключение, предоставено от държавите членки съгласно член 2, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или член 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/782. Когато държавите членки са се възползвали от изключение съгласно член 2, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/782 за железопътни услуги, член 6 от настоящия регламент не се прилага за частта от мултимодалното пътуване, извършена с железопътен транспорт. Държавите членки могат да освободят от прилагането на настоящия регламент градските, крайградските и регионалните услуги за железопътен превоз на пътници и международните услуги за железопътен превоз на пътници, значителна част от които, включително поне една спирка на предвидена в разписанието гара, се извършва извън Съюза, в същата степен, в която освобождават услугите от прилагането на Регламент (ЕС) 2021/782;
 - б) когато пътуването включва редовен превоз с автобус по смисъла на член 3, буква а) от Регламент (ЕС) № 181/2011, разстоянието на тази услуга за превоз по разписание е 250 km или повече; и
 - в) пътуването се състои от услуги за превоз, всяка от които има определено разписание, съобщено на пътника преди закупуването на билета за мултимодално пътуване.

За целите на настоящия регламент секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците включва, според случая, регламенти (ЕО) № 261/2004, (ЕО) № 1107/2006, (ЕС) № 1177/2010, (ЕС) № 181/2011 и (ЕС) 2021/782.

Условието, посочено в буква в), не е изпълнено, когато пътникът използва абонаментна карта или сезонен билет за една или повече услуги за превоз, съставляващи част от пътуването, освен в случай че пътникът е направил резервация, в която изрично е посочено конкретно разписание на всички услуги за превоз, съставляващи част от това мултимодално пътуване. Когато една или повече услуги за превоз, съставляващи част от пътуването, не отговарят на условията, посочени в първа алинея, букви а), б) и в), настоящият регламент се прилага за частите от това пътуване, състоящи се от най-малко две последователни услуги за превоз с различни видове транспорт, които отговарят на тези условия.

1а. Разпоредбите на настоящия регламент, отнасящи се до терминалите, се прилагат за терминалите, разположени в градските възли, изброени в приложение II към Регламент (ЕС) 2024/1679¹⁸, които отговарят на всяко едно от следните условия:

- а) терминалът служи като свързваща точка между услугите за превоз с най-малко два различни вида транспорт, които отговарят на условията, посочени в параграф 1, букви а) и б) от настоящия член;
- б) терминалът има управител на терминала; и
- в) терминалът обслужва средно 10 000 или повече пътници дневно за една календарна година.

Държавите членки могат да решат, че разпоредбите на настоящия регламент, отнасящи се до терминалите, се прилагат и за терминали, обслужващи средно по-малко от 10 000 пътници дневно за една календарна година.

¹⁸ Регламент (ЕС) 2024/1679 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1153 и (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1315/2013 (ОВ L, 2024/1679, 28.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj>).

Държавите членки съобщават на Комисията до... [2 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] списъка на терминалите на тяхна територия, за които се прилага настоящият регламент, и по целесъобразност представят на Комисията актуализации на този списък. Въз основа на информацията, получена от държавите членки, Комисията публикува на своя уебсайт списъка на терминалите, за които се прилага настоящият регламент.

2. Настоящият регламент се прилага за превозвачите, посредниците и управителите на терминали.

Член 2а

Връзка с други правни актове на Съюза

1. Настоящият регламент допълва защитата, предоставена от секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците. Освен ако не е предвидено друго, настоящият регламент се прилага, без да се засягат съответните разпоредби на секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците.
2. Настоящият регламент се прилага, без да се засяга законодателството на Съюза в областта на защитата на потребителите.

За целите на настоящия регламент законодателството на Съюза в областта на защитата на потребителите включва по-специално Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹ и директиви 2005/29/ЕО²⁰, 2011/83/ЕС²¹, 2013/11/ЕС²² и (ЕС) 2020/1828²³ на Европейския парламент и на Съвета и Директива 93/13/ЕИО на Съвета²⁴.

3. Настоящият регламент не се прилага за билети за мултимодален превоз, които са част от пакет съгласно Директива (ЕС) 2015/2302.

¹⁹ Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj>).

²⁰ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и за изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj>).

²¹ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

²² Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).

²³ Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно представителни иски за защита на колективните интереси на потребителите и за отмяна на Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 409, 4.12.2020 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/1828/oj>).

²⁴ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj>).

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „мултимодално пътуване“ означава пътуване на пътник между точка на заминаване и крайно местоназначение, което обхваща най-малко две услуги за превоз и най-малко два различни вида транспорт;
- 2) „превозвач“ означава физическо или юридическо лице, различно от посредник, което предлага услуги за превоз на обществеността, а именно:
 - а) опериращ въздушен превозвач съгласно определението в член 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 261/2004;
 - б) железопътно предприятие съгласно определението в член 3, точка 1 от Регламент (ЕС) № 2021/782;
 - в) превозвач съгласно определението в член 3, буква г) от Регламент (ЕС) № 1177/2010; и
 - г) превозвач съгласно определението в член 3, буква д) от Регламент (ЕС) № 181/2011;
- 2а) „договорен превозвач“ означава превозвач, който сключва договор за превоз с пътник под формата на единичен билет за мултимодален превоз;
- 3) „посредник“ означава всяко физическо или юридическо лице, различно от превозвач, което действа за цели, свързани с неговата търговска, стопанска или професионална дейност, от името на превозвач или пътник за сключването на договори за превоз за мултимодални пътувания;
- 4) [...]
- 5) „билет“ означава валидно доказателство, независимо от неговата форма, за сключването на договор за превоз;
- 5а) „абонаментна карта“ или „сезонен билет“ означава билет за неограничен брой пътувания, който предоставя на титуляря право на мултимодално пътуване през определен период от време;

- 5б) „резервация“ означава разрешение, в писмена или в електронна форма, даващо право на превоз при спазване на предварително потвърдени персонализирани условия за превоз;
- 5в) „пълна стойност на билета“ означава крайната цена, която се заплаща в края на процеса на резервация, която включва тарифите за услугите за превоз и всички приложими данъци, такси, допълнителни такси и възнаграждения, които се плащат за всички незадължителни и задължителни услуги, включени в билета, с изключение на таксите за посреднически услуги, независимо дали тези допълнителни такси и възнаграждения са били платени заедно с тарифите за услугата за превоз или поотделно на по-късен етап;
- 5г) „такса за посредническа услуга“ означава всяка разлика между сумата, платена от пътника, и сумата, получена от превозвача за същата услуга, която се събира от посредника;
- 5д) „траен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на пътника да съхранява информация по начин, достъпен за бъдещо ползване за период от време, достатъчен за целите на информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация;
- 6) „договор за превоз“ означава договор за превозване, сключен между превозвач и пътник за предоставянето на една или повече услуги за превоз;
- 7) „единичен билет за мултимодален превоз“ означава билет за мултимодално пътуване, закупен чрез една търговска сделка, представляващ един договор за превоз и включващ последователни услуги за превоз, всяка от които с определено разписание, извършвани от един или повече превозвачи, които са сключили помежду си споразумение за предоставяне на тези услуги за превоз като част от такова пътуване;
- 8) „комбиниран билет за мултимодален превоз“ означава билет или билети за мултимодално пътуване, представляващи отделни договори за превоз и включващи последователни услуги за превоз, всяка от които с определено разписание, които са комбинирани от превозвач или посредник по негова собствена инициатива и които са закупени чрез една търговска сделка;
- 9) [...]

- 10) „услуга за превоз“ означава услуга за превоз на пътници, която се извършва между терминали или спирки в съответствие с разписание, включваща услуги за превоз, предлагани с цел премаршрутиране;
- от 11) до 18) [...]
- 19) „терминал“ означава летище съгласно определението в член 2, буква й) от Регламент (ЕО) № 1107/2006, гара съгласно определението в член 3, точка 22 от Регламент (ЕС) 2021/782, пристанищен терминал съгласно определението в член 3, буква к) от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или автогара съгласно определението в член 3, буква м) от Регламент (ЕС) № 181/2011;
- 20) „управител на терминал“ означава управителен орган на летище съгласно определението в член 2, буква е) от Регламент (ЕО) № 1107/2006, управител на гара съгласно определението в член 3, точка 3 от Регламент (ЕС) 2021/782, оператор на пристанищен терминал съгласно определението в член 3, буква т) от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или управител на автогара съгласно определението в член 3, буква о) от Регламент (ЕС) № 181/2011;
- 21) [...]
- 22) [...]
- 23) „изпусната връзка по време на мултимодално пътуване“ означава ситуация, при която пътникът изпуска една или повече услуги за превоз по време на мултимодално пътуване в резултат на закъснение при заминаване или пристигане или отмяна на една или повече предшестващи услуги за превоз, или на заминаване на услуга за превоз преди предвидения в разписанието час на заминаване, или на отказан достъп на борда съгласно определението в член 2, буква й) от Регламент (ЕО) № 261/2004;
- 24) „лице с увреждания“ и „лице с намалена подвижност“ означават лице, което има постоянно или временно физическо, психично, умствено или сетивно увреждане, което при взаимодействие с различни пречки може да му попречи да използва пълноценно и ефективно транспорта наравно с другите пътници или чиято мобилност при използване на транспорт е намалена поради възрастта;

- 24а) „достъпен формат“ означава формат, който дава на лицето с увреждания или с намалена подвижност достъп до всяка значима информация, включително възможността за практичен и удобен достъп, какъвто е достъпът на лице без никакво нарушение или увреждане, и който отговаря на изискванията за достъпност, определени в съответствие с приложимото законодателство, например приложение I към Директива (ЕС) 2019/882;
- 24б) „признато куче придружител“ означава куче, специално обучено да повишава независимостта и самостоятелността на лицата с увреждания, което е официално признато в съответствие с приложимите национални правила, когато такива правила съществуват.
- 25) [...]

Член 3а

Сътрудничество между управителите на терминали

Управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б, си сътрудничат при изпълнението на задълженията си съгласно настоящия регламент и информират пътниците за съществуващите договорености.

За тази цел държавите членки могат да изискват от управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б, да сключат споразумение за сътрудничество, за да определят оперативните си отговорности и разумното и пропорционално разпределение на финансовите последици от това, или при липса на такова споразумение, да определят правилата за сътрудничество, приложими за съответните управители на терминали.

Член 3б

Обработка на личните данни

Превозвачите, посредниците и управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б, могат да използват лични данни, обработвани съгласно настоящия регламент, само доколкото това е необходимо за целите на изпълнението на задълженията им по настоящия регламент по отношение на правото на пътниците на информация, предоставяне на помощ, премаршрутиране и възстановяване на разходи и разглеждане на жалби.

За целите на изпълнението на задълженията си по отношение на правото на пътниците на информация превозвачите, посредниците и управителите на терминали могат да съхраняват тези данни за не повече от 72 часа след приключването на мултимодалното пътуване.

За целите на изпълнението на задълженията си съгласно настоящия регламент по отношение на правото на пътниците на информация, свързана с комбиниран билет за мултимодален превоз съгласно член 4а, параграф 2, предоставянето на помощ, премаршрутирането и възстановяването на разходи, превозвачите, посредниците и управителите на терминали могат да съхраняват личните данни на пътниците в продължение на повече от 72 часа след приключването на мултимодалното пътуване до степента, строго необходима за изпълнение на тези задължения в съответствие с процедурите, предвидени в приложимото право на Съюза или националното право.

ГЛАВА II

ДОГОВОРИ ЗА ПРЕВОЗ И ИНФОРМАЦИЯ

Член 4

Недискриминационни договорни условия и тарифи

Без да се засягат социалните тарифи, превозвачите или посредниците предлагат договорни условия и тарифи за мултимодални пътувания на обществеността без пряка или непряка дискриминация, основана на гражданството на пътника или на мястото на установяване на превозвача или посредника в рамките на Съюза.

Информирание на пътниците за техните права

1. Когато предлагат билети за мултимодално пътуване и преди покупката, превозвачите и посредниците информират пътниците за следното:
 - а) вида на билета или билетите, които се предлагат, по-специално дали билетът или билетите представляват единичен или комбиниран билет за мултимодален превоз;
 - б) общите условия, приложими за билета;
 - в) правата и задълженията, свързани с вида на билета, на пътника, превозвача и посредника съгласно настоящия регламент и съответното секторно законодателство на Съюза относно правата на пътниците, включително информацията относно процеса на възстановяване на разходи; и
 - г) в случай на единичен билет за мултимодален превоз – идентификация на договорния превозвач и неговите данни за връзка.

С цел спазване на изискването за предоставяне на информация, посочено в първа алинея, буква в), превозвачът и посредникът могат да използват резюме на разпоредбите на настоящия регламент и на съответното секторно законодателство на Съюза относно правата на пътниците, изготвено от Комисията на всички официални езици на Съюза и публично оповестено.
2. Посредник или превозвач, който продава комбиниран билет за мултимодален превоз, информира пътника преди покупката, че комбинираният билет за мултимодален превоз се състои от отделни договори за превоз без права по членове 7, 8 и 9 за възстановяване на разходи, премаршрутиране или помощ в случай на изпусната връзка. Тази информация се предоставя по ясен и достъпен начин на траен носител при продажбата на билета.
- 2а. В случай на прехвърляне на задълженията на договорния превозвач, посочени в членове 7, 8 и 9, на друг превозвач, посредникът, който продава единични билети за мултимодален превоз, или договорният превозвач информират пътника за идентификацията на този превозвач и неговите данни за връзка. Тази информация се съобщава преди покупката или веднага щом стане налична.

3. Превозвачите и посредниците, предлагащи единични или комбинирани билети за мултимодално пътуване, също така информират пътниците по ясен и достъпен начин за данните за връзка с органа или органите, определени от държавите членки съгласно член 20, параграф 1, и по целесъобразност, за техните съответни отговорности.
4. Превозвачите и посредниците предоставят информацията съгласно настоящия член на траен носител, включително в достъпни формати.
5. В случай на отмяна, отказан достъп на борда, изпусната връзка или закъснение при заминаване или пристигане в рамките на мултимодални пътувания с единичен или комбиниран билет за мултимодален превоз превозвачите, които продават билета за мултимодален превоз, и доколкото е възможно – посредниците, посочват къде може да бъде получена информацията, посочена в параграф 1.

Член 5

Информация за пътуването, предназначена за пътниците

1. [...]
2. Преди покупката превозвачите и посредниците, които предлагат билети от името на един или повече превозвачи за целите на мултимодално пътуване, предоставят на пътника следното:
 - а) общи насоки относно минималното време за прекачване между различните видове услуги за превоз, предлагани в рамките на мултимодалното пътуване;
 - б) разписания и условия за най-бързото придвижване за мултимодалното пътуване, предлагани от превозвача или посредника, включително конкретно разписание за всички услуги за превоз, които са част от мултимодалното пътуване;
 - в) разписания и условия за всички налични тарифи за мултимодалното пътуване, предлагани от превозвача или посредника, включително конкретно разписание за всички услуги за превоз, които са част от мултимодалното пътуване, като се посочват най-ниските тарифи.

- 2а. Преди покупката посредниците информират пътниците за прилаганите такси за посредническа услуга и за размера на тези такси, които могат да бъдат възстановени съгласно член 8.
3. Управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б, оповестяват публично информация за минималното време за прекачване между различните видове услуги за превоз, които се предлагат на терминала и отговарят на условията, посочени в член 2, параграф 1, букви а) и б).
4. Превозвачите и посредниците, които предлагат билети от името на един или повече превозвачи за целите на мултимодално пътуване, предоставят на пътника следната информация преди мултимодалното пътуване:
- от а) до в) [...]
- г) нерегулярност и закъснения, засягащи мултимодалното пътуване, или указание къде може да бъде намерена информация в реално време за нерегулярност и закъснения; и
- д) процедури за подаване на жалби съгласно член 18.
5. Превозвачите и доколкото е възможно – посредниците, предлагащи единични и комбинирани билети за мултимодален превоз, предоставят на пътника по време на пътуването следната информация:
- аа) в случай на закъснение при пристигане или заминаване или отмяна на услуга – очакваното време на заминаване и очакваното време на пристигане на услугата или на заменящата услуга;
- а) [...]
- б) основни услуги за превоз с прекачване; и
- в) проблеми, свързани със сигурността и безопасността, които възникват на борда на превозното средство и на терминалите, и засягат въпросното пътуване.

6. Конкретното разписание на всички услуги за превоз, съставляващи част от мултимодалното пътуване, посочено в параграф 2, букви б) и в), се представя по изричен и ясен начин на траен носител. Останалата информация, посочена в параграфи 1–5, се предоставя в най-подходящия формат, включително чрез използване на подходящи комуникационни технологии.

Цялата информация се предоставя в достъпен формат.
7. Когато информацията се предоставя чрез електронно средство за комуникация, превозвачите и посредниците гарантират, че всяка писмена кореспонденция, включително датата и часът на тази кореспонденция, могат да се съхраняват за бъдеща справка. Тежестта на доказване във връзка с въпросите дали и кога са предоставили необходимата информация на пътниците се носи от превозвачите и посредниците. Всички средства за комуникация дават възможност на пътника бързо да се свърже с превозвачите или посредниците и да комуникира ефективно.

Член 5а

Отговорност за непредоставяне на информация за правата на пътниците, свързана с комбиниран билет за мултимодален превоз

1. Когато пътникът изпусне връзка с последваща услуга за превоз по време на мултимодално пътуване, извършвано с комбиниран билет за мултимодален превоз, посредникът или превозвачът, продал комбинирания билет за мултимодален превоз, който не докаже, че на пътника е предоставена информацията, посочена в член 4а, параграф 2, е длъжен да възстанови сумата, платена за този билет, в съответствие с член 7, параграф 1, буква а). Правото на възстановяване на разходи не засяга приложимото национално право, което предоставя на пътниците допълнително обезщетение за вреди.
2. Посредниците или превозвачите, които са продали комбинирания билет за мултимодален превоз, са отговорни за разглеждането на исканията и евентуалните жалби на пътника съгласно параграф 1.
3. Разходите по параграф 1 се възстановяват в рамките на 30 дни след получаване на искането.

Предаване на информация от посредника

Когато пътникът не придобива единичен билет за мултимодален превоз директно от превозвача, а чрез посредник, този посредник информира договорния превозвач в момента на резервацията за факта, че е резервирал билета като посредник, и предоставя на превозвача данните за контакт на пътника и данните за резервацията. Посредникът също така предоставя на превозвача своите собствени пощенски и електронни данни за контакт.

Член 6

Достъп до информация за пътуването, предназначена за превозвачи и посредници

1. Превозвачите, предлагащи единични билети за мултимодален превоз, предоставят на други превозвачи и посредници, които продават техни билети въз основа на договор или друго споразумение между тях, достъп до информацията за пътуването, посочена в член 5, параграфи 2–5.
2. Превозвачите, които предлагат единични билети за мултимодален превоз, разпространяват тази информация и предоставят достъп до нея по недискриминационен начин и без неоправдано забавяне. Еднократно искане е достатъчно за получаването на постоянен достъп до информация. Превозвачът, който е задължен да предоставя информация в съответствие с параграф 1, може да поиска сключването на договор или друго споразумение, на чиято основа се извършва разпространението на информация или предоставянето на достъп. Редът и условията на всеки договор или споразумение за използване на информацията не ограничават ненужно възможностите за повторното ѝ използване. Тези условия не се използват за ограничаване на конкуренцията.
3. Разпространяването на информацията и предоставянето на достъп се извършват чрез подходящи технически средства, като например чрез приложно-програмен интерфейс. Трябва да се гарантира, че този приложно-програмен интерфейс е в съответствие със спецификациите, определени в актовете за изпълнение, приети съгласно Директива (ЕС) 2016/797.

4. Когато информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, се предоставя в съответствие с други правни актове на Съюза, по-специално делегирани актове, приети съгласно член 6, параграф 8 от Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²⁵, задълженията по настоящия член се считат за изпълнени по отношение на въпросната информация.

ГЛАВА III

ИЗПУСНАТИ ВРЪЗКИ ПО ВРЕМЕ НА МУЛТИМОДАЛНИ ПЪТУВАНИЯ, ИЗВЪРШЕНИ С ЕДИНИЧЕН БИЛЕТ ЗА МУЛТИМОДАЛЕН ПРЕВОЗ

Член 7

Възстановяване на разходи и премаршрутиране

1. В случай че бъде изпусната връзка по време на мултимодално пътуване, извършено с единичен билет за мултимодален превоз, или договорният превозвач има основание да очаква такава връзка да бъде изпусната, той незабавно предлага на пътника избор между една от следните възможности:
- а) възстановяване на пълната стойност на билета, при условията, при които е била платена, за неосъществената част или части от пътуването и за вече осъществената част или части от него, ако пътуването вече не изпълнява предназначението си по отношение на първоначалния план за пътуване на пътника, придружено, когато това е приложимо, от услуга за връщане до първоначалната точка на заминаване при първа възможност;
 - б) продължаване или премаршрутиране, при сравними условия за превоз, до крайното местоназначение при първа възможност;

²⁵ Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. относно рамката за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт (ОВ L 207, 6.8.2010 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/40/oj>).

- в) продължаване или премаршрутиране, при сравними условия за превоз, до крайното местоназначение на по-късна, удобна за пътника дата.

Договорният превозвач предприема необходимите действия по избора от пътника вариант. Договорният превозвач може да възложи на друг превозвач обработката на възстановяването на разходи или премаршрутирането, при условие че пътникът е информиран за това прехвърляне на задължения в съответствие с член 4а, параграф 1, буква г). Прехвърлянето на задължения на друг превозвач не засяга правната отговорност на договорния превозвач.

2. Когато за целите на параграф 1, букви б) и в) премаршрутирането при сравними условия за превоз се осъществява от същия превозвач или е възложено на друг превозвач да извърши премаршрутиране, това не поражда допълнителни разходи за пътника. Това изискване е приложимо и когато премаршрутирането включва използването на превоз от по-висок клас услуга, както и на алтернативни видове транспорт. Превозвачите полагат разумни усилия за избягване на допълнителни връзки и за гарантиране, че закъснението спрямо общото време за пътуване е възможно най-малко.
3. Доставчиците на услуги за превоз за премаршрутиране осигуряват равнище на помощ и достъпност, сравнимо с това на изпуснатата услуга за превоз, за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, когато предоставят алтернативна услуга. Доставчиците на услуги за превоз за премаршрутиране обръщат особено внимание на предоставянето на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност на алтернативни услуги, които са съответстващи на потребностите им и които могат да са различни от тези, предлагани на останалите пътници.
4. Разходите по параграф 1, буква а) се възстановяват в рамките на 30 дни след получаване на искането. Държавите членки може да изискват договорните превозвачи да приемат такива искания чрез определени средства за комуникация, при условие че изискването не поражда дискриминационни последици. Възстановяването може да бъде извършено под формата на парични средства, ваучери или предоставяне на други услуги, ако договорните условия на тези ваучери и услуги позволяват достатъчна гъвкавост, по-специално що се отнася до срока на валидност и местоназначението, и ако пътникът изрично се съгласи да приеме такива ваучери и услуги. От сумата за възстановяване на пълната стойност на билета не се приспадат финансовите разходи, свързани с възстановяването, като такси, разходи за телефонни обаждания или за пощенски марки.

Възстановяване на разходи в случаите, когато резервацията по единичен билет за мултимодален превоз е извършена чрез посредник

1. Когато пътникът е резервирал единичния билет за мултимодален превоз чрез посредник, договорният превозвач може да извърши възстановяването на разходи по член 7, параграф 1, буква а) чрез този посредник. В този случай посредникът възстановява разходите на пътника в съответствие с параграфи 3 и 5 от настоящия член.

Превозвачите заявяват публично по ясен, разбираем и лесно достъпен начин дали са съгласни да обработват възстановяването на разходи чрез посредници и с кои посредници приемат да правят това.

В случай че посредникът не участва в процеса на възстановяване на разходи, за възстановяването се прилага член 7, параграф 1, буква а).

2. Посредникът информира пътника за процеса на възстановяване на разходи, предвиден в настоящия член, по ясен, разбираем и лесно достъпен начин в момента на извършване на резервацията и при потвърждението на резервацията.
3. Възстановяването на разходи чрез посредника е безплатно за пътниците. От сумата за възстановяване не се приспадат финансови разходи, свързани с възстановяването, като такси, разходи за телефонни обаждания или за пощенски марки.
4. [...]
5. В случай на възстановяване на разходи по единичен билет за мултимодален превоз чрез посредници, които са платили на договорния превозвач за единичния билет за мултимодален превоз от собствените си сметки, се прилагат следните правила:
 - а) договорният превозвач възстановява на посредника сумата, която е получил за билета от посредника в срок от 15 дни от датата, на която договорният превозвач е бил информиран за избора на пътника за възстановяване на разходи в съответствие с член 7, параграф 1, буква а) от настоящия регламент.

Посредникът възстановява на пътника пълната стойност на билета и таксите за посредническа услуга, подлежащи на възстановяване в съответствие с член 5, параграф 2а, чрез първоначалния начин на плащане, използван от пътника или от негово име при резервацията на услугата за превоз, най-късно в рамките на още 15 дни, и информира пътника и договорния превозвач за това. Ако този начин на плащане вече не може да се използва, посредникът се свързва с пътника, за да получи данните за плащането;

- б) ако пътникът не получи възстановяване на разходите в рамките на 30 дни от датата, на която е избрал възстановяване на разходи в съответствие с член 7, параграф 1, буква а), договорният превозвач се свързва с пътника най-късно в деня след изтичането на 30-дневния срок, за да получи данните за плащането за целите на възстановяването на разходите. При получаване на тези данни за плащането договорният превозвач възстановява на пътника пълната стойност на билета и на таксите за посредническа услуга, подлежащи на възстановяване в съответствие с член 5, параграф 2а, освен ако тези такси не са били начислени без знанието на договорния превозвач. Договорният превозвач възстановява разходите на пътника в рамките на 30 дни и информира пътника и посредника за това.

Договорният превозвач може да възложи на друг превозвач обработката на възстановяването на разходи, при условие че пътникът е информиран за това прехвърляне на задължения в съответствие с член 4а, параграф 1, буква г). Прехвърлянето на задължения на друг превозвач не засяга правната отговорност на договорния превозвач.

Член 9

Помощ

1. В случай на изпусната връзка по време на мултимодално пътуване, извършвано с единичен билет за мултимодален превоз, договорният превозвач предлага на пътниците безплатно:
 - а) храна и напитки в зависимост от времето на чакане, ако има такива в рамките на услугата за превоз или на терминала, или е възможно да бъдат доставени, вземайки предвид фактори като разстоянието от доставчика, необходимото време за доставяне и разходите;

- б) хотел или друг вид настаняване, както и превоз между терминала и мястото на настаняване, в случаите, при които се налага престой от една или повече нощи, или се налага допълнителен престой, където и когато това е физически възможно. В случаите, когато се налага допълнителен престой поради метеорологични условия, застрашаващи безопасното осъществяване на услугата за превоз, или поради извънредни обстоятелства, които не са могли да бъдат избегнати, дори да са били предприети всички разумни мерки, договорният превозвач може да ограничи продължителността на настаняването до максимум три нощувки.
2. При прилагането на параграф 1 следва да се обърне специално внимание на потребностите на непридружаваните деца, на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност, на техните придружители, както и нуждите на признатите кучета придружители.
3. Договорният превозвач може да възложи на друг превозвач обработката на помощта по настоящия член, при условие че пътникът е информиран за това прехвърляне на задължения в съответствие с член 4а, параграф 1, буква г). Прехвърлянето на задължения на друг превозвач не засяга правната отговорност на договорния превозвач.

Член 10

[...]

Член 11

Подаване на искания за възстановяване на разходи

0. Превозвачите и посредниците уведомяват по ясен начин пътника за информацията, която трябва да бъде предоставена, когато се иска възстановяване на разходи по членове 5а, 7 и 8.
- 0а. Пътниците имат право да подават исканията си за възстановяване на разходи, като използват общия формуляр, посочен в параграф 1, формуляра, предоставен от превозвача или посредника в съответствие с параграф 3, или по друг начин. Превозвачите и посредниците не отхвърлят искане за възстановяване на разходи на основание, че пътникът не е използвал формуляра, предоставен от превозвача или посредника, или общия формуляр, посочен в параграф 1, или е изпратил формуляра по начин, различен от електронните средства, посочени в параграф 3.

Пътниците имат право да подадат искането си най-малко на езика, на който е направена резервацията.

Ако искането не е достатъчно точно, превозвачът или посредникът приканва пътника да изясни и допълни искането си.

1. Комисията приема акт за изпълнение за установяване на общ формуляр за искания за възстановяване на разходи съгласно настоящия регламент. Общият формуляр се изготвя в достъпни формати. Посоченият акт за изпълнение се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 26, параграф 2.

Комисията предоставя на своя уебсайт общия формуляр на всички официални езици на Съюза.

2. [...]

3. Превозвачите и посредниците, когато е възможно и без ненужно забавяне, създават и предават на пътниците формуляр за исканията за възстановяване на разходи по членове 5а, 7 и 8 или предоставят връзка, позволяваща пряк достъп до този формуляр или до общия формуляр, посочен в параграф 1 от настоящия член.

Превозвачите и посредниците предоставят на своя уебсайт данните, като например адреса на електронна поща, на който по електронен път може да се изпращат исканията за възстановяване на разходи. Това изискване не се прилага, когато съществуват други електронни средства за комуникация, позволяващи на пътниците да поискат възстановяване на разходи, като например формулярът, посочен в първа алинея от настоящия параграф, който е на разположение на уебсайт или мобилни приложения, при условие че тези средства предлагат в достъпен формат избора и информацията, посочени в общия формуляр, посочен в параграф 1, и са налични най-малко на езика на резервацията.

4. [...]

Член 11a

Връзка със секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците във връзка с възстановяването на разходи, продължаването на пътуването, премаршрутирането и оказването на помощ

В случай на изпусната връзка по време на мултимодално пътуване, извършвано с единичен билет за мултимодален превоз, членове 7, 8, 9 и 11 от настоящия регламент се прилагат за възстановяване на разходи, продължаване на пътуването, премаршрутиране и оказване на помощ. В такъв случай не се прилагат членове 8 и 9 от Регламент (ЕО) № 261/2004, членове 17 и 18 от Регламент (ЕС) № 1177/2010, членове 19 и 21 от Регламент (ЕС) № 181/2011, доколкото те се отнасят до възстановяване на разходи, продължаване на пътуването, премаршрутиране и помощ, както и членове 18 и 20 от Регламент (ЕС) 2021/782. Прилагането на членове 7, 8, 9 и 11 от настоящия регламент не засяга правото да се търси обезщетение съгласно съответните разпоредби на секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците.

ГЛАВА IV

ЛИЦА С УВРЕЖДЕНИЯ И ЛИЦА С НАМАЛЕНА ПОДВИЖНОСТ

Член 12

Право на превоз

1. Превозвачите, които предлагат единични билети за мултимодален превоз, и управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б), установяват недискриминационни правила за достъп до превоза на лица с увреждания и на лица с намалена подвижност. Тези правила са в съответствие с правилата, определени в настоящия регламент, със съответните разпоредби относно ограничаването на превоза на лица с увреждания и лица с намалена подвижност в секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците, както и с правото на Съюза относно изискванията за достъпност.

- 1а. Правилата за достъп, посочени в параграф 1, се установяват с активното участие на представителни организации на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност и, когато е приложимо, на представители на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност.
- 1б. Превозвачите, които предлагат единични билети за мултимодален превоз, и управителите на терминали публикуват правилата за достъп, посочени в параграф 1, и ги предоставят в достъпен формат.
2. Резервациите и билетите за мултимодални пътувания, независимо дали са под формата на единичен билет за мултимодален превоз или на комбиниран билет за мултимодален превоз, се предлагат на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност без надценка.
- Превозвач или посредник не може да откаже да направи резервация или да издаде билет на лице с увреждания или на лице с намалена подвижност, или в случая на превозвач – да поиска такова лице да бъде придружавано от друго лице, освен ако това е строго необходимо, за да се спазят правилата за достъп, посочени в параграф 1.
3. [...]
4. [...]
5. Когато превозвачът изисква лице с увреждания или лице с намалена подвижност да бъде придружено от друго лице, което е в състояние да предостави необходимата помощ съгласно параграф 2, втора алинея, условията за превоз на придружаващото лице са в съответствие с разпоредбите на секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците. Превозвачът позволява на лицето с увреждания или на лицето с намалена подвижност да промени името на необходимото придружаващо лице без заплащане и до 48 часа преди началото на пътуването.

6. Когато превозвач или посредник откаже да приеме резервация или да издаде билет на лице с увреждания или на лице с намалена подвижност или, в случая на превозвач – откаже да качи такова лице или изиска то да бъде придружено от друго лице в съответствие с параграф 2, втора алинея, той незабавно информира засегнатото лице с увреждания или лице с намалена подвижност за съответните причини. Тази информация се представя в достъпен формат, а при поискване от засегнатото лице – и в писмен вид. Превозвачът или посредникът полагат разумни усилия да предложат приемлив алтернативен превоз на въпросното лице, като се съобразяват с потребностите му по отношение на достъпността.
7. Превозвачите, предлагащи билети за мултимодален превоз, и управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б, установяват и оповестяват публично стандарти за качество на услугите, обхващащи най-малко елементите, изброени в приложение II. Те следят за изпълнението на разпоредбите на настоящия член и при поискване споделят информация за изпълнението им с националните правоприлагащи органи.

Член 13

Информация по отношение на достъпността за лица с увреждания и лица с намалена подвижност

Превозвачите и посредниците, които предлагат билети за мултимодални пътувания от името на един или повече превозвачи, както и управителите на терминали, предоставят на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност информация по отношение на достъпността на терминала и свързаните с него съоръжения и услуги. Тази информация се предоставя в достъпен формат.

Оказване на помощ за лица с увреждания и лица с намалена подвижност

1. В контекста на единичните билети за мултимодален превоз превозвачите, управителите на терминали и посредниците си сътрудничат за оказване на помощ на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност в съответствие с настоящия член и с правилата за достъп, посочени в член 12, параграф 1. Превозвачите, управителите на терминали и посредниците си сътрудничат, за да предложат единен механизъм за уведомяване за исканията за помощ.
2. Помощта за лица с увреждания и лица с намалена подвижност, която се предоставя от всеки превозвач, управител на терминал или посредник за всяка услуга за превоз, участваща в мултимодалното пътуване, се определя в съответствие с настоящия член, а за аспектите, които не са обхванати от настоящия член – от съответното секторно законодателство на Съюза, приложимо към тази услуга за превоз.
3. Помощта за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност се оказва безплатно.

На признато куче придружител се разрешава безплатно да придружава лице с увреждане или лице с намалена подвижност, без да се засягат Регламент (ЕС) № 576/2013 на Европейския парламент и на Съвета²⁶ и приложимото национално право, и при условие че се запазват безопасността и сигурността на другите пътници и екипажа.
4. Помощ се оказва, когато договорният превозвач, посредникът, чрез който е закупен единичният билет за мултимодален превоз, управителят на терминала или единното звено за контакт, посочено в член 15, когато е приложимо, са уведомени за потребността на пътника от такава помощ най-малко 48 часа преди да възникне на потребността от помощ.

²⁶ Регламент (ЕС) № 576/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 година относно движението с нетърговска цел на домашни любимци и за отмяна на Регламент (ЕО) № 998/2003 (ОВ L 178, 28.6.2013 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/576/oj>).

За цялото пътуване се изисква само едно уведомление. Това уведомление се изпраща на всички превозвачи, посредници, управители на терминали и единни звена за контакт, имащи отношение към пътуването, най-малко 36 часа преди помощта да бъде необходима.

5. Уведомлението по параграф 4 се приема без допълнителни разходи, независимо от използваното средство за комуникация.
6. Превозвачите и посредниците или, когато е приложимо, управителите на терминали и единните звена за контакт вземат всички необходими мерки уведомленията да бъдат получени; когато превозвачите или посредниците не са в състояние да обработват такива уведомления, те посочват без забавяне алтернативни средства за подаване на уведомлението.
7. Ако уведомлението, посочено в параграф 4, е подадено в срока, определен в същия параграф, превозвачите и, когато е приложимо, управителите на терминали оказват помощ по такъв начин, че лицето да може да ползва услугите за превоз, за които притежава билет.
8. Ако уведомлението не е подадено в посочения срок или изобщо не е подадено, превозвачите и, когато е приложимо, управителите на терминали полагат всички разумни усилия за оказване на помощ, така че лицето с увреждания или лицето с намалена подвижност да може да пътува.

Член 15

Единни звена за контакт за координиране на информацията и помощта

1. За всяко мултимодално пътуване държавите членки могат да изискват управителите на терминали, посочени в член 2, параграф 1б, и превозвачите да си сътрудничат, за да установят и поддържат на тяхна територия, в съответствие с параграф 2, единни звена за контакт за лица с увреждания и лица с намалена подвижност.

- 1а. В случаите, когато държавите членки се възползват от възможността, предвидена в параграф 1 от настоящия член, условията за функционирането на единните звена за контакт се определят в правилата за достъп, посочени в член 12, параграф 1, и тези единни звена за контакт отговарят за:
- а) приемане на исканията за помощ на терминалите;
 - б) предаване на индивидуалните искания за помощ на операторите на терминали и превозвачите.
2. [...]
3. В случаите, когато държавите членки се възползват от възможността, предвидена в параграф 1, те могат да разрешат на управителите на терминали и на превозвачите да решат дали да предоставят физически, цифрови или телефонни единни звена за контакт, при условие че тези звена за контакт са достъпни и позволяват на пътника да се свърже с тях, когато е необходимо.

Член 16

Обезщетение във връзка с оборудване за придвижване, помощни средства и признати кучета придружители

1. Когато управителите на терминали, оказващи помощ на лица с увреждания и лица с намалена подвижност да се прехвърлят от една услуга за превоз към услуга за превоз с прекачване в рамките на единичен билет за мултимодален превоз, причинят във времето, в което отговарят за оказването на помощ на въпросните лица, загубата или повредата на оборудване за придвижване, включително инвалидни колички, и помощни средства или причинят загуба или нараняване на признати кучета придружители, използвани от въпросните лица, те носят отговорност за тази загуба, повреда или нараняване и предоставят обезщетение без неоправдано забавяне. Посоченото обезщетение включва:
- а) разходите за замяна или ремонт на загубеното или повредено оборудване за придвижване или загубените или повредени помощни средства;

- б) разходите за замяна или за лечение на признатото куче придружител, което е било загубено или наранено;
- в) разумни разходи за временно ползване на заместващо оборудване за придвижване, заместващи помощни средства или заместващи признати кучета придружители, когато такава замяна не е предоставена от превозвача или управителя на терминала в съответствие с параграф 2.

Член 12 от Регламент 1107/2006, член 15 от Регламент (ЕС) № 1177/2010, член 17 от Регламент (ЕС) № 181/2011 и член 25 от Регламент (ЕС) 2021/782 не се прилагат.

- 1а. Когато превозвачите, оказващи помощ на лица с увреждания и лица с намалена подвижност да се прехвърлят от една услуга за превоз към услуга за превоз с прекачване в рамките на единичен билет за мултимодален превоз, причинят във времето, в което отговарят за оказването на помощ на въпросните лица, загубата или повредата на оборудване за придвижване, включително инвалидни колички, и помощни средства или причинят загуба или нараняване на признати кучета придружители, използвани от въпросните лица, тяхната отговорност се определя в съответствие с разпоредбите, приложими за такава загуба, повреда или нараняване в рамките на единична услуга за превоз, както е предвидено в секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците за съответния вид транспорт или, когато е приложимо, в Регламент (ЕО) № 2027/97 и Регламент (ЕО) № 392/2009. Тези разпоредби се прилагат *mutatis mutandis* в такъв случай.
- 2. Когато се прилагат параграфи 1 и 1а, посочените в тях превозвачи и управители на терминали бързо полагат всички разумни усилия да предоставят за временно ползване непосредствено необходимото заместващо оборудване за придвижване или заместващи помощни средства. На лицето с увреждания или на лицето с намалена подвижност се разрешава да запази това временно заместващо оборудване или средство, докато не бъде изплатено обезщетението, посочено в параграф 1 или, когато е приложимо, обезщетението, предвидено в секторното законодателство на Съюза относно правата на пътниците и в регламенти (ЕО) № 2027/97 и (ЕО) № 392/2009.

3. Параграфи 1 и 1а не засягат правото на превозвача или управителя на терминала да търси обезщетение от трети страни, които са допринесли за събитието, предизвикало обезщетението по тези параграфи, в съответствие с приложимото право.

ГЛАВА V

ЖАЛБИ

Член 17

[...]

Член 18

Жалби до превозвачите, посредниците и управителите на терминали

1. Всеки превозвач, предлагащ единични билети за мултимодален превоз или комбинирани билети за мултимодален превоз, всеки посредник, предлагащ комбинирани билети за мултимодален превоз, и всеки управител на терминал, посочен в член 2, параграф 1б), създава механизъм за разглеждане на жалбите във връзка с правата и задълженията, обхванати от настоящия регламент, в рамките на своята компетентност. Той съобщава на пътниците своите данни за контакт и работния си език или езиците, които се ползват от повечето пътници, включително в достъпен формат.
2. До информацията за процедурата по разглеждане на жалби се осигурява публичен достъп, включително за лицата с увреждания и за лицата с намалена подвижност. Тази информация се предоставя на официалния език или официалните езици на държавата членка, в която превозвачът, посредникът или управителят на терминал извършва дейност.
3. Когато пътниците подават жалба чрез механизма по параграф 1, жалбата се подава в рамките на три месеца от настъпването на събитието, за което се отнася. В срок от един месец от получаването на жалбата адресатът дава мотивиран отговор или, в надлежно обосновани случаи, информира пътника, че последният ще получи отговор в рамките на период до три месеца от датата на получаване на жалбата.

ГЛАВА VI

ПРИЛАГАНЕ

Член 19

[...]

Член 20

Национални правоприлагащи органи

1. Всяка държава членка назначава орган или органи, отговорен(ни) за контрола по прилагането на настоящия регламент. За тази цел държавите членки могат да определят орган, който вече отговаря за контрола по прилагането на правото на Съюза относно правата на пътниците. Всеки орган предприема необходимите мерки за осигуряване на зачитането на правата на пътниците.
2. Държавите членки информират Комисията относно органа или органите, определени по реда на настоящия член, и неговите или техните съответни отговорности. Комисията и определените органи публикуват тази информация на своите уебсайтове.
3. До 1 юни ... [4 години след влизането в сила на настоящия регламент] и на всеки 2 години след това определените съгласно настоящия член органи публикуват на уебсайта си доклад за дейността си през предходните 2 календарни години, който съдържа по-специално описание на действията, предприети за прилагане на настоящия регламент, както и статистически данни за жалбите и наложените санкции. За тази цел те могат да използват образец на отчет за дейността, посочен в параграф 4 от настоящия член.
4. До... [XX месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията приема акт за изпълнение за установяване на образец на отчет за дейността, за да се гарантира еднакво прилагане на параграф 3 от настоящия член и хармонизиране на статистическите данни, представяни от държавите членки. Посоченият акт за изпълнение се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 26, параграф 2.

Разглеждане на жалби от национални правоприлагащи органи и други органи

1. Държавите членки определят националния правоприлагащ орган или друг орган като структурата, която отговаря за разглеждането на жалбите съгласно настоящия член.
2. Когато са определени различни органи съгласно параграф 1 от настоящия член и член 20, параграф 1, тези органи осигуряват обмен на информация помежду си, така че да подпомогнат националния правоприлагащ орган да изпълнява своите задачи за надзор и контрол по прилагането и да може органът за разглеждане на жалби, определен съгласно параграф 1, да събере нужната информация за проучване на отделните жалби.
3. Без да се засяга възможността потребителите да търсят алтернативно обезщетение съгласно Директива № 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²⁷, след като са подали неуспешна жалба до превозвача, посредника или управителя на терминал съгласно член 18 от настоящия регламент, пътниците могат да подадат жалба до органа, определен съгласно параграф 1 от настоящия член.

Такава жалба се подава в срок от три месеца от уведомяването на пътника за решението на превозвача, посредника или управителя на терминал, с което изцяло или частично се отхвърля жалбата, подадена съгласно член 18.

Когато такова уведомление не бъде получено в сроковете, определени в член 18, параграф 3, пътникът има право да подаде жалба съгласно настоящия член в срок от три месеца от датата на изтичане на тези срокове.

- 3а. Когато е необходимо, органът, до който пътникът подава жалба в съответствие с параграф 3 от настоящия член, информира жалбоподателя за правото му да се обърне към органите за алтернативно решаване на спорове, за да потърси индивидуална правна защита.

²⁷ Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).

Това задължение може да бъде изпълнено чрез препращане на пътника към интерактивния инструмент [списък на структурите за APC, за които Комисията е уведомена], поддържан от Комисията съгласно член [20] от Директива 2013/11/ЕС⁺, или, когато е целесъобразно, към определените звена за контакт за APC, за които Комисията е уведомена съгласно член [24] от посочената директива.

- 3б. Определеният по силата на по параграф 1 от настоящия член орган потвърждава получаването на жалбата в срок от две седмици, след като я получи. Той взема решение по жалбата и съобщава решението си на засегнатия пътник в срок от три месеца от датата на получаване на жалбата. При сложни случаи органът може да удължи посочения срок на шест месеца, считано от датата на получаване на жалбата. В такъв случай той информира пътника за причините за удължаването на срока. Когато същият орган е и орган за алтернативно решаване на спорове по смисъла на Директива 2013/11/ЕС, се прилагат определените в посочената директива срокове.
4. Без да се засяга Директива 2013/11/ЕС, жалбите на пътниците относно превозвач или посредник се разглеждат от органа, определен съгласно параграф 1 от държавата членка, в която е установен този превозвач или посредник. Ако превозвачът или посредникът е установен извън Съюза, жалбите се разглеждат от органа, определен съгласно параграф 1 от държавата членка, в която завършва мултимодалното пътуване, или, в случай на пътувания, завършващи в трета държава, в която започва пътуването.
5. [...]
6. [...]
7. Когато дадена жалба се отнася за управител на терминал, посочен в член 2, параграф 1б, жалбата се разглежда от органа, определен по параграф 1 от настоящия член от държавата членка, на чиято територия се намира терминалът.

⁺ Директива 2013/11/ЕС следва да бъде изменена (вж. документ 13925/24, междуинституционално досие 2023/0376 (COD)). Препратки към разпоредби, които трябва да бъдат проверени след приемането на директивата за изменение.

8. Пътникът не е възпрепятстван да подаде жалба срещу посредник на основание, че вече е подал жалба срещу превозвач, или да подаде жалба срещу превозвач на основание, че вече е подал жалба срещу посредник съгласно настоящия член.

Article 21a

Представители на посредници от трети държави

1. Посредниците, които нямат място на установяване в Съюза, но предлагат услуги в Съюза, определят писмено юридическо или физическо лице, което да действа като техен представител в една от държавите членки, в които предлагат своите услуги. За посредниците, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета²⁸, представителят, определен съгласно посочения регламент, може също така да действа като представител съгласно настоящия регламент.
2. Тези посредници упълномощават своите представители с цел органите, определени съгласно член 20, параграф 1 и член 21, параграф 1, да могат да се обръщат към тях в допълнение към или вместо към посредниците по всички въпроси, необходими за получаването, спазването и изпълнението на решенията, приети във връзка с настоящия регламент. Посредниците предоставят на своите представители необходимите правомощия и достатъчно ресурси, за да гарантират ефективното и навременно сътрудничество с тези органи и да спазват тези решения.
3. Съществува възможността определеният представител да бъде подведен под отговорност за неспазване на задълженията, произтичащи от настоящия регламент, без да се засягат отговорността на доставчика на услуги и правните действия, които могат да бъдат предприети срещу посредника.

²⁸ Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

4. Посредниците съобщават името, пощенския адрес, адреса на електронна поща и телефонния номер на своя представител на органите, определени съгласно член 20, параграф 1 и член 21, параграф 1 от държавата членка, в която пребивава или е установен представителят. Те гарантират, че тази информация е публично, лесно достъпна, точна и актуална.
5. Определянето на представител в Съюза съгласно параграф 1 не представлява установяване в Съюза.

Член 22

[...]

Член 23

Споделяне на информация с националните правоприлагащи органи

Националните правоприлагащи органи могат да изискат от превозвачите, посредниците и управителите на терминали да представят документи и информация, които са от значение за целите на изпълнението на техните функции. Тези документи и информация се представят в срок от един месец от получаването на искането, освен ако не е посочено друго.

Член 24

[...]

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 25

Санкции

Държавите членки установяват правила за санкциите, приложими при нарушение на разпоредбите на настоящия регламент, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки съобщават на Комисията тези правила и мерки и незабавно я уведомяват за всяко последващо изменение, свързано с тях.

Член 26

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁹.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

²⁹ Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Член 27

Докладване

До ... [7 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането и резултатите от настоящия регламент.

Докладът се основава на информация, която се предоставя съгласно настоящия регламент.

Член 28

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от ... [2 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

[...]

ПРИЛОЖЕНИЕ II

МИНИМАЛНИ СТАНДАРТИ ЗА КАЧЕСТВО НА УСЛУГИТЕ

Информация за приложимите разпоредби относно безопасността и ограниченията

Информация за правата по глава IV (по прозрачен, достъпен, недискриминационен, ефективен и пропорционален начин):

- изисквания по отношение на признатите кучета придружители (в случай на превозвачи)
 - условия, при които се изисква придружаващо лице
 - достъпност на използваните транспортни средства
 - достъпност на терминала (в случай на управители на терминали)
 - общи насоки за минималното време за явяване на точките на терминала и общи насоки за минималното време за прекачване между терминалите
 - превоз на оборудване за придвижване
 - процедура за подаване на жалби и получаване на обезщетение за повредено оборудване
 - обучение на персонала относно правата на пътниците с увреждания и процедурите за оказване на помощ.
-